

လက်တွေ့ကျသူအတွက် သင့်လျော်သည့်လုပ်ငန်းကဏ္ဍစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး

မြန်မာ့စီးပွားရေး၏ ဗဟိုချက်ဖြစ်သည့် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် အစားအစာထုတ်လုပ်မှုအတွက် အဓိကကျောရိုးဖြစ်ပြီး အလုပ်အကိုင် ဖန်တီးမှုအရင်းအမြစ်လဲ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စပါး၊ ပဲ၊ ပြောင်း၊ သစ်သီးဝလံနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစုံ စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ကြက်၊ ကျွဲ၊ နွား၊ ဝက် စသည့်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူခြင်းတို့ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် အထည်အလိပ် (ချည်)၊ ရော်ဘာနှင့် သစ်ကဲ့သို့သော အခြားအဓိက ထုတ်ကုန်များအတွက် ကုန်ကြမ်းပုံပိုးပေးရာတွင်လည်း အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသည် စိုက်ပျိုးရေးကို မှီခိုအားထားနေရပြီး လူဦးရေ၏ အဓိကအစိတ်အပိုင်းသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသည် ကျေးလက်နေပြည်သူများအတွက် အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေသော်လည်း ခေတ်မီတော့သော စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ မရှိခြင်းနှင့် နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုများကဲ့သို့သော စိန်ခေါ်မှုများသည် ကဏ္ဍ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ရေရှည်တည်တံ့မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။ သို့ရာတွင် ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးအလေ့အကျင့်များ၊ ခေတ်မီနည်းပညာများနှင့် ပို့ကုန်ဈေးကွက်များအပေါ် အာရုံစိုက်မှုတိုးလာခြင်းဖြင့် တိုးတက်မှုအတွက် အလားအလာကောင်းများရှိပါသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍများနှင့် တာဝန်များ (၁)

လယ်ယာလုပ်သားများ- လက်လုပ်လက်စားလုပ်အား၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ဆည်မြောင်းနှင့် ကောက်ပဲသီးနှံထိန်းသိမ်းခြင်းများတွင် ပါဝင်သည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာခံနိုင်ရည်နှင့် လက်တွေ့ကျသော ကျွမ်းကျင်မှုများ လိုအပ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ ကျေးလက်ဒေသတွင် အဖြစ်အများဆုံး အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်သည်။

စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်- မြေဆီလွှာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်တို့သည် သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးတက်စေရန်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးအလေ့အကျင့်များကို အာမခံရန် လှုပ်ဆောင်ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍတွင် စိုက်ပျိုးရေးအပေါ် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ သက်ရောက်မှုများကို တိုက်ဖျက်ရန် ဆန်းသစ်တီထွင်သော ဖြေရှင်းနည်းများ ဖော်ထုတ်ရေးတွင်လည်း ပါဝင်နိုင်သည်။

မွေးမြူရေးမန်နေဂျာများ- မွေးမြူခြင်းနှင့် တိရစ္ဆာန်များကို စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့အတွက် တာဝန်ရှိသည်။ မွေးမြူရေးစီမံခန့်ခွဲမှုသည် အစားအစာနှင့် ဘေးထွက်ပစ္စည်းအတွက် အသုံးပြုထားသော တိရစ္ဆာန်များ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားကို အာမခံရသည်။

စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရှင်များ- ဤကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များသည် တိကျသောစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ၊ မြေဆီလွှာစမ်းသပ်ခြင်း၊ ပိုးမွှားစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် သီးနှံစောင့်ကြည့်ခြင်းအပါအဝင် လယ်ယာများတွင် အဆင့်မြင့်နည်းပညာများကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကူညီပေးပါသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍများနှင့် တာဝန်များ (၂)

လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာကိုင်တွယ်သူများ- လယ်ထွန်စက်များ၊ ကောက်ရိတ်စက်များနှင့် ဆည်မြောင်းစနစ်များကဲ့သို့သော စက်ယန္တရားများ၏လည်ပတ်မှုကို အထူးပြုပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုတွင် ထိရောက်မှုတိုးတက်စေပါသည်။

သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး (R&D)- မြန်မာနိုင်ငံသည် ပိုမိုရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များကို စူးစမ်းရှာဖွေလာသည်နှင့်အမျှ သီးနှံစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ပိုးမွှားထိန်းချုပ်ရေးနှင့် နည်းပညာအသစ်များ (ဥပမာ- ဒရုန်းများ၊ အာရုံခံကိရိယာများ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတွင် AI) တို့ကို အာရုံစိုက်သည့် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၏ လိုအပ်ချက် မြင့်တက်လာပါသည်။

လုပ်ငန်းခွင်သို့ဝင်ရောက်မည့်လူငယ်များအတွက် လိုအပ်ချက်များ (၁)

အခြေခံပညာရေး- ဇီဝဗေဒ၊ ပတ်ဝန်းကျင်သိပ္ပံနှင့် အခြေခံသင်္ချာဆိုင်ရာ အသိပညာသည် စိုက်ပျိုးရေး၏အခြေခံများကိုနားလည်ရန်အရေးကြီးပါသည်။ အထက်တန်းကျောင်း ဒီပလိုမာသည် အများအားဖြင့် ဝင်ခွင့်အဆင့် ရာထူးများအတွက် လိုလောက်သော်လည်း အထက်တန်းအဆင့် ရာထူးများအတွက် နောက်ထပ် အထူးပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။

သင်တန်းနှင့် လက်မှတ်များ- အထူးသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်ကဲ့သို့ နည်းပညာဆိုင်ရာ ရာထူးများတွင် ကဏ္ဍအများအပြားတွင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ဘာသာရပ်များတွင် အထူးပြုလေ့ကျင့်မှုများ လိုအပ်နိုင်ပါသည်။ ရေရှည်တည်တံ့သော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး၊ သီးနှံစီမံခန့်ခွဲမှု သို့မဟုတ် လယ်ယာသုံး စက်ယန္တရားများဆိုင်ရာ သင်တန်းများသည် အကျိုးရှိသည်။

Hands-On Experience- လက်တွေ့အတွေ့အကြုံသည် စိုက်ပျိုးရေးတွင် အလွန်တန်ဖိုးရှိသောကြောင့် လယ်ယာတွင် တိုက်ရိုက်လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အလုပ်သင်အခွင့်အလမ်းများယူထားနိုင်ပါက အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများကို သိသိသာသာ မြှင့်တင်နိုင်ပါသည်။

လုပ်ငန်းခွင်သို့ဝင်ရောက်မည့်လူငယ်များအတွက် လိုအပ်ချက်များ (၂)

နည်းပညာဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများ- စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသည် နည်းပညာကို လက်ခံလာသည်နှင့်အမျှ လူငယ်များသည် တိကျသောစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်း၊ ဒေတာခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုအသုံးပြုမှု များအကြောင်း လေ့လာသင်ယူ ရန် စဉ်းစားသင့်သည်။ ဤနယ်ပယ်များတွင် အောင်လက်မှတ်များ သို့မဟုတ် လေ့ကျင့်ရေးများသည် အလုပ်ရနိုင်စွမ်းကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်သည်။

Sustainability Knowledge- မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးအပေါ် အာရုံစိုက်မှု တိုးလာခြင်းကြောင့်၊ အော်ဂဲနစ်စိုက်ပျိုးရေး၊ မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဟဇာတဖြစ်သော အလေ့အကျင့်များကို နားလည်ရန် အရေးကြီးပါသည်။

Soft Skills- ကောင်းမွန်သောဆက်သွယ်ရေး၊ ပြဿနာဖြေရှင်းခြင်းနှင့် ပ ရောဂျက်စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များသည် ခေါင်းဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍများ အတွက် ရည်ရွယ်သူများအတွက် သို့မဟုတ် လယ်ယာစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် R&D တွင်ပါဝင်နေသူများအတွက် အရေးကြီးပါသည်။

အကြံပြုထားသည့် ပြင်ဆင်မှုအဆင့်များ

- စိုက်ပျိုးရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင်သိပ္ပံ၊ သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးရေးအင်ဂျင်နီယာဘွဲ့ သို့မဟုတ် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ကို ရယူပါ။ အွန်လိုင်းပလက်ဖောင်းများနှင့် ဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများသည် သက်ဆိုင်ရာသင်တန်းများကို ပေးဆောင်နိုင်ပါသည်။
- အလုပ်သင် သို့မဟုတ် အစမ်းခန့်နေရာများတွင် ပါဝင်ပါ။ စက်မှုလုပ်ငန်းကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ နားလည်ပြီး လက်တွေ့ကျသော ကျွမ်းကျင်မှုများရရှိရန် ဒေသခံတောင်သူ သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့် လက်ကမ်းလေ့ကျင့်မှု ရယူပါ။
- နည်းပညာဆိုင်ရာတတ်မြောက်မှုကို ပြုစုပျိုးထောင်ပါ။ ဒေတာစုဆောင်းခြင်းစနစ်များ သို့မဟုတ် လယ်ယာစီမံခန့်ခွဲမှုအက်ပ်များကဲ့သို့သော တိကျသောစိုက်ပျိုးရေးတွင် အသုံးပြုသည့်ကိရိယာများနှင့် ဆော့ဖ်ဝဲလ်များကို မိမိကိုယ် မိမိ ရင်းနှီးပါ။

- ရေရှည်တည်တံ့သော အလေ့အကျင့်များအကြောင်း လေ့လာပါ။ အောက်ဖော်ပြပါစိုက်ပျိုးခြင်း၊ သီးနှံအလှည့်ကျနှင့် ပေါင်းစည်းပိုးမွှားစီမံခန့်ခွဲမှု (Integrated Pest Management) ကဲ့သို့သော ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးအလေ့အကျင့်များကို သင်တန်းများ သို့မဟုတ် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ပါ။
- စက်မှုလုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ပါ။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာပွဲများ၊ ဝတ်နိုးနှောဖလှယ်ပွဲများ၊ ပညာရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ရန်၊ ပေါ်ထွက်နေသော ခေတ်ရေစီးကြောင်းများအကြောင်း လေ့လာရန်နှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကို နောက်ဆုံးရသတင်းရယူရန် ဆွေးနွေးပွဲများကို တက်ရောက်ပါ။

အလုပ်အကိုင်ဈေးကွက်အလားအလာ

- နည်းပညာပေါင်းစပ်မှုနှင့်အတူ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အသင့်ရှိနေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို ခေတ်မီအောင် လုပ်ဆောင်နေပါသည်။ စနစ်များတွင် သမားရိုးကျ အသိပညာကို နည်းပညာအသစ်များဖြင့် ရောစပ်နိုင်သော ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ လိုအပ်ချက် ပိုများလာမည်ဖြစ်သည်။ လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုနှင့် အတွေ့အကြုံများနှင့်အတူ ဤကဏ္ဍတွင် ဝင်ရောက်လာသော လူငယ်များသည် လယ်ယာစီမံခန့်ခွဲမှုမှ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအထိ ကွဲပြားသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလမ်းကြောင်းများ ရှိနိုင်ပါသည်။
- လက်တွေ့ကျသော လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်ဆိုင်ရာ အသိပညာများကို နည်းပညာဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများဖြင့် ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူငယ်များသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် ကဏ္ဍအလိုက် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသော စိန်ခေါ်မှုများကို ဖြေရှင်းရာတွင် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။